

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

IMF “DÜNYA EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ” RAPORU İNCELEMESİ

MUHAMMED FURKAN ÇETİN

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
Mayıs 2023
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1.	GİRİŞ	1
2.	EKONOMİK GÖSTERGELER.....	1
2.1	GSYH Büyümesi	1
2.2	GSYH Büyüklüğü	2
2.3	Kişi Başına GSYH	3
2.4	Enflasyon	4
2.5	İşsizlik	5
3.	SONUÇ	6
4.	KAYNAKÇA	6

1. GİRİŞ

IMF, “Dünya Ekonomik Görünümü” raporunu 2023 yılının Nisan ayında yayınlamıştır. IMF’in raporunda ülkelerin GSYH büyümesi, GSYH büyüklüğü, kişi başına GSYH, enflasyon ve işsizlik gibi parametrelere dair tahminler yer almaktadır. Bu raporda IMF’in ülkelerin ekonomik görünümüne dair tahminleri gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler ayrımı gözetilerek incelenecektir.

2. EKONOMİK GÖSTERGELER

2.1 GSYH Büyümesi

Ülkelerin GSYH büyüme tahminleri incelendiğinde gelişmiş ekonomiler 2022 yılında %3,4 büyürken 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %2,8 ve %3 büyümesi öngörülmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin verileri incelendiğinde 2022 yılında %3,9 büyüyen ekonomilerin 2023 yılında da aynı oranda büyümesi beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin 2024 yılında hafif bir iyileşmeyle %4 büyümesi beklenmektedir. Dünya ortalaması incelendiğinde ise; 2022 yılında %3,4 olan büyümemenin 2023 yılında %2,8’e düşmesi ardından 2024 yılında %3’e yükselmesi beklenmektedir.

Tablo 1. Büyüme Oranları ve Tahminleri (%)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Ortalaması	3,4	2,8	3
Amerika Birleşik Devletleri	2,1	1,6	1,1
Almanya	1,8	-0,1	1,1
Fransa	2,6	0,7	1,3
İtalya	3,7	0,7	1,3
İspanya	5,5	1,5	2
Japonya	1,1	1,3	1
İngiltere	7,0	-0,3	1
Kanada	3,4	1,5	1,5
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Ortalaması	3,9	3,9	4,0
Çin	3,0	5,2	4,5
Hindistan	6,8	5,9	6,3
Rusya	-2,1	0,7	1,3
Türkiye	5,6	2,7	3,6
Brezilya	2,9	0,9	1,5
Meksika	3,1	1,8	1,6
Suudi Arabistan	8,7	3,1	3,1
Güney Afrika	2	0,1	1,8
Dünya Ortalaması	3,4	2,8	3,0

Kaynak: IMF

Büyüme tahminleri gelişmiş ekonomiye sahip ülkeler bazında incelendiğinde Amerika Birleşik Devletleri'nin büyümesinin 2023 yılında %1,6'ya düşeceği ve düşüşün 2024 yılında da devam ederek %1,1 olması beklenmektedir. Avrupa'daki gelişmiş ekonomiye sahip ülkeler incelendiğinde 2023 yılında Almanya ve İngiltere'nin daralacağı öngörülmektedir. Avrupa'daki ülkelerin 2023 yılında düşük büyüme veya daralma ile kapatacağı öngörülse de 2024 yılında toparlanma beklenmektedir. Avrupa bölgesi dışında Japonya incelendiğinde; Japonya'da büyümenin 2023 yılında artacağı ancak 2024 yılında düşüşe geçeceği tahmin edilmektedir. Kanada'da 2023 ve 2024 yıllarında büyümenin %1,5 olacağı düşünülmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler incelendiğinde; Hindistan'ın 2022 yılında yakaladığı %6,8 büyüme oranını 2023'te yakalayamayacağı görülmektedir. Çin'in 2023'te, 2022'ye kıyasla daha yüksek büyüme oranı elde edeceği tahmin edilirken, Rusya'nın 2022'deki daralmanın aksine 2023'te düşük oranla da olsa büyüyeceği öngörülmektedir. Türkiye'nin 2023 yılında büyümede 2022 yılına kıyasla ciddi ivme kaybı yaşayacağı tahmin edilmektedir ancak 2024'te bir miktar toparlanma beklenmektedir.

2.2 GSYH Büyüklüğü

2022 yılında dünyanın toplam GSYH büyüklüğü 100,2 trilyon dolardır. Dünya GSYH'sinin %57,46'sını gelişmiş ülkeler oluştururken, %42,54'ünü gelişmekte olan ülkeler oluşturmaktadır. 2024 yılında dünya GSYH'sinin 110,8 trilyon dolara çıkması öngörülmürken, gelişmekten olan ülkelerin payının %43,44'e yükseleceği tahmin edilmektedir.

Tablo 2. GSYH Büyüklükleri ve Tahminleri (Milyar Dolar)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Toplamı	57.582	60.469	62.643
Amerika Birleşik Devletleri	25.464	26.855	27.741
Almanya	4.075	4.309	4.446
Fransa	2.784	2.923	3.019
İtalya	2.012	2.170	2.218
İspanya	1.401	1.492	1.560
Japonya	4.234	4.410	4.526
İngiltere	3.071	3.159	3.375
Kanada	2.140	2.090	2.179
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Toplamı	42.636	45.100	48.121
Çin	18.100	19.374	20.881
Hindistan	3.386	3.737	4.062
Rusya	2.215	2.063	2.118
Türkiye	906	1.029	1.087
Brezilya	1.924	2.081	2.211
Meksika	1.414	1.663	1.733
Suudi Arabistan	1.108	1.062	1.082
Güney Afrika	406	399	415
Dünya Toplamı	100.218	105.569	110.764

Kaynak: IMF

Gelişmiş ülkelerin en büyük ekonomisine sahip olan ABD'nin payı 2022 yılında %25,40 olurken, Gelişmekte olan ülkelerin en büyüğü olan Çin'in payı ise %18,06'dır. 2024 yılında ABD'nin payının %25,04'e düşeceği tahmin edilirken, Çin'in payının %18,85'e çıkacağı tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere dünyanın en büyük iki ekonomisi arasındaki farkın Çin'in lehine kapanacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye'nin 2022 yılında dünya ekonomisinden aldığı pay %0,90 olurken, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %0,97 ve %0,98 olacağı tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere önümüzdeki 2 yılda Türkiye'nin dünya ekonomisinden alacağı payın artacağı tahmin edilmektedir. Ancak bu olumlu tahminler gerçekleşse dahi 2013 yılında görülen %1,24 payın gerisinde kalınacaktır.

2.3 Kişi Başına GSYH

Kişi başına düşen GSYH incelendiğinde gelişmiş ekonomilerde 2022 yılında 53.084 dolar olurken, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla 55.538 dolar ve 57.338 dolar olması beklenmektedir. Gelişmiş ekonomilerin iki yıl içerisinde kişi başına düşen GSYH'lerini %8,01 artırması beklenmektedir.

Gelişmekte olan ekonomilerde kişi başına düşen GSYH 2022 yılında 6.365 dolar olarak gerçekleşirken, 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla 6.666 dolar ve 7.039 dolar olması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerinde kişi başına GSYH'nin iki yıl içerisinde artışın %10,59 olacağı tahmin edilmektedir. Görüleceği üzere gelişmekte olan ülkeler kişi başına düşen GSYH büyüklüğünü gelişmiş ülkelere kıyasla oransal olarak daha fazla artıracaktır.

Tablo 3. Kişi başına GSYH Büyüklükleri ve Tahminleri (Dolar)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Ortalaması	53.084	55.538	57.338
Amerika Birleşik Devletleri	76.348	80.035	82.132
Almanya	48.636	51.384	53.007
Fransa	42.409	44.408	45.729
İtalya	34.113	36.812	37.645
İspanya	29.421	31.223	32.513
Japonya	33.822	35.385	36.492
İngiltere	45.295	46.371	49.321
Kanada	55.085	52.722	54.234
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Ortalaması	6.365	6.666	7.039
Çin	12.814	13.721	14.801
Hindistan	2.379	2.601	2.803
Rusya	15.444	14.404	14.821
Türkiye	10.618	11.932	12.461
Brezilya	8.995	9.673	10.218
Meksika	10.868	12.674	13.098
Suudi Arabistan	31.850	29.922	29.893
Güney Afrika	6.694	6.485	6.648
Dünya Ortalaması	12.875	13.440	13.969

Kaynak: IMF

Kişi başına GSYH aile bazında incelenirse; Amerika Birleşik Devletlerinin 2022 yılında 76.348 dolar olan gelirinin 2024 yılında 82.132 dolar olması beklenmektedir. Tahminler doğru çıkarsa Amerika Birleşik Devletleri kişi başına düşen GSYH’sini 2 yılda %7,58 artırmış olacaktır. Gelişmekte olan ekonomilerin en büyüğü olan Çin incelenirse; 2022 yılında kişi başına düşen GSYH 12.814 dolar iken 2024 yılında 14.801 dolar olması beklenmektedir. Çin’in iki yılda sağladığı artış oranı %15,51 olacaktır.

Türkiye’nin 2022 yılında kişi başına GSYH’si 10.618 dolar olurken bu sayının 2023 yılında 11.932 dolar ve 2024 yılında 12.461 dolar olması beklenmektedir. Türkiye’nin iki yılda sağladığı oransal artışın %17,36 olması tahmin edilmektedir. Ancak Türkiye 2013 yılında yakaladığı 12.489 dolar seviyesini 2024 yılında da yakalayamayacaktır.

2.4 Enflasyon

2022 yılında gelişmiş ekonomilerde enflasyon %7,3 olarak gerçekleşirken 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %3,3 ve %2,3’e düşmesi beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ise 2022 yılında %10,1 olarak gerçekleşen enflasyon 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %8,1 ve %5,4’e düşmesi beklenmektedir. Dünya ortalaması incelendiğinde ise 2022 yılında %8,9 olan enflasyonun 2023’te %6,1’e, 2024’te ise %4,1’e düşmesi beklenmektedir. Genel olarak görülmektedir ki dünyada enflasyonun 2024 yılında normal seviyelerine döneceği tahmin edilmektedir.

Tablo 4. Enflasyon Oranları ve Tahminleri (%)

	2022	2023	2024
Gelişmiş Ekonomilerin Ortalaması	7,3	3,3	2,3
Amerika Birleşik Devletleri	6,6	3,0	2,1
Almanya	9,8	3,6	2,9
Fransa	7,0	3,5	2,3
İtalya	12,3	4,5	2,6
İspanya	5,5	4,1	2,8
Japonya	3,9	2,3	1,6
İngiltere	10,5	4,2	1,8
Kanada	6,6	3,0	2,1
Gelişmekte Olan Ekonomilerin Ortalaması	10,1	8,1	5,4
Çin	1,8	3,2	1,3
Hindistan	6,3	4,5	4,3
Rusya	12,4	6,2	4,0
Türkiye	64,3	45,0	30,0
Brezilya	5,8	5,4	4,1
Meksika	7,8	5,0	3,5
Suudi Arabistan	2,0	2,8	2,3
Güney Afrika	7,4	5,3	4,5
Dünya Ortalaması	8,9	6,1	4,1

Kaynak: IMF

Enflasyon ülkeler bazında incelenirse; Amerika Birleşik Devletleri’nde 2024 yılında enflasyon %2,1’e düşerek, %2 enflasyon hedefiyle uyumlu bir yere gelmesi beklenmektedir. Çin’de enflasyonun 2023 yılında %3,2’ye çıkacağı 2024 yılında ise %1,3’e düşeceği tahmin edilmektedir. Yaptırımlardan dolayı ekonomisi ciddi zarar gören Rusya, 2022 yılında %12,4 olan enflasyonun 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %6,2’ye ve %4’e düşmesi beklenmektedir.

Türkiye’de enflasyon 2022 yılını %64,3 seviyesinde tamamlarken 2023 yılında %45’e, 2024 yılında ise %30’a düşmesi beklenmektedir. Tablodan da net bir şekilde görüleceği üzere Türkiye enflasyon bakımından diğer ülkelere kıyasla açık ara kötü bir performans sergilemektedir.

2.5 İşsizlik

Amerika Birleşik Devletleri’nde 2022 yılında %3,6 olan işsizliğin 2023 yılında %3,8’e, 2024 yılında ise %4,9’a yükselmesi beklenmektedir. Amerika Birleşik Devletleri’nde 2023 ve 2024 yıllarında büyümenin ivme kaybetmesi beklendiği için doğal olarak işsizliğinde artması beklenmektedir. Avrupa Birliği ülkelerinde 2023 ve 2024 yıllarında işsizliğin fazla değişmeyeceği öngörülmüşken, İspanya çift haneli işsizlik rakamı ile dikkat çekmektedir.

Gelişmekte olan ülkelerden Çin’de 2022 yılında işsizlik %4,2 olurken 2023 yılında ve 2024 yıllarında düşerek sırasıyla %4,1 ve %3,9 olması beklenmektedir. Gelişmekte olan ülkelerden yüksek işsizlik oranı ile dikkat çeken Güney Afrika’da 2022 yılında %33,5 olurken, 2023 ve 2024 yıllarında %34,7 gibi çok yüksek bir oranda gerçekleşmesi beklenmektedir.

Türkiye’de 2022 yılında işsizlik %10,5 olurken, 2023 yılında düşük büyümenin etkisiyle %11’e çıkması beklenmektedir. 2024 büyümede bir miktar toparlanma ile tekrar %10,5’e düşmesi öngörülmektedir.

Tablo 5. İşsizlik Oranları ve Tahminleri (%)

	2022	2023	2024
Amerika Birleşik Devletleri	3,6	3,8	4,9
Almanya	3,1	3,3	3,3
Fransa	7,3	7,4	7,3
İtalya	8,1	8,3	8,4
İspanya	12,9	12,6	12,4
Japonya	2,6	2,3	2,3
İngiltere	3,7	4,2	4,7
Kanada	5,3	5,8	6,2
Çin	4,2	4,1	3,9
Rusya	3,9	3,6	4,3
Türkiye	10,5	11	10,5
Brezilya	7,9	8,2	8,1
Meksika	3,3	3,3	3,5
Güney Afrika	33,5	34,7	34,7

Kaynak: IMF

3. SONUÇ

2022 yılında tüm dünyada yaşanan yüksek enflasyon sorunundan dolayı hemen hemen tüm merkez bankaları faiz artışına gitmişlerdir. Yüksek faizin doğal sonucu olarak birçok ülkenin ekonomisi yavaşlamaya başlamıştır. Yüksek faizin etkilerinin 2023 yılında kendini göstermesi beklenmektedir. Hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ülkelerde 2023 yılında büyümede bir miktar yavaşlama beklenmektedir. 2023 yılında ekonomilerin soğumasıyla enflasyonda iyileşme beklenmekte ve bunun sonucu olarak faiz indirimleri ile birlikte büyümede 2024 yılında toparlanma öngörülmektedir.

Türkiye dünyadan ayrı olarak incelenecek olursa; 2022 yılında birçok merkez bankası faiz artırımlarına ve sıkı para politikasına giderken Türkiye tam tersi istikamette giderek faiz düşürmüş ve genişletici para politikası uygulamıştır. Bu politikanın sonucu olarak Türkiye enflasyon göstergesinde dünyaya kıyasla açık ara kötü bir performans sergilemiştir. 2022 yılında gelişmiş ülkelerde %7,3, gelişmekte olan ülkelerde %10,1 ve dünyada %8,9 olan yılsonu enflasyonu Türkiye’de %64,3 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye 2022’de büyümede ortalamanın üstünde bir performans gösterse de, enflasyonun olduğu bir ortamda büyüme kalıcı olamayacağından dolayı 2023 yılında büyümede ivme kaybı beklenmektedir. Ayrıca 2024 yılında hem gelişmiş hem gelişmekte olan ülkelerde enflasyonun hedeflenen noktaya gelmesi beklenirken, Türkiye için yapılan enflasyon tahmini %30’dur. Bu seviye, temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın %5’lik enflasyon hedefinin çok üstündedir. Görüleceği üzere faiz artırımlarının ekonomileri yavaşlatıcı etkisi vardır ancak fiyat istikrarını sağlamadan da sağlıklı bir büyüme trendi oluşturmak mümkün değildir.

4. KAYNAKÇA

- “World Economic Outlook, April 2023: A Rocky Recovery” – IMF
<https://www.imf.org/en/Publications/WEO>